

CONSILIULUI CONCURENȚEI ÎN 2007: O NOUĂ VIZIUNE ASUPRA AJUTORULUI DE STAT, O NOUĂ VIZITĂ A UNUI COMISAR EUROPEAN

Alexandru DAVID¹

*“Deciziile legate de aplicarea
regulilor comunitare de ajutor de stat
sunt foarte stricte. Nu există toleranță.”*

Leonard Orban, comisar european pentru multilingvism
București, 19 octombrie 2007

Rezumat

Începând cu 1 ianuarie 2007, Consiliul Concurenței nu mai poate autoriza ajutoarele de stat ce se acordă în România, această competență fiind preluată de Comisia Europeană în conformitate cu prevederile acquis-ului comunitar. Pentru a folosi însă expertiza în materie de ajutor de stat existentă la nivelul Consiliului Concurenței și relația pe care această instituție a dezvoltat-o cu Comisia Europeană, s-a hotărât ca autoritatea de concurență să fie interfața între furnizori și Comisie în procesul de notificare a măsurilor naționale de ajutor de stat. Statele membre al Uniunii Europene au obligația de a notifica executivului de la Bruxelles orice intenție de a acorda un ajutor de stat. Acesta a fost, de altfel, și mesajul principal transmis de către comisarul european Leonard Orban cu ocazia vizitei sale în România din 19 octombrie a.c. Totodată, dl. Orban a invitat furnizorii să recurgă la asistența tehnică a Consiliului Concurenței ori de câte ori doresc să instituie măsuri de natura ajutorului de stat.

Cuvinte cheie: Ajutor de stat, Comisia Europeană, Leonard Orban.

După ce în mai 2005, doamna Neelie Kroes a inclus autoritatea română de concurență în vizita pe care a efectuat-o în țara noastră, la mijlocul lunii octombrie a acestui an, un alt comisar european, domnul Leonard Orban, s-a aflat la Consiliul Concurenței unde s-a întâlnit cu președintele instituției și alți reprezentanți ai acesteia. În urmă cu doi ani, comisarul pentru concurență a venit în România într-o perioadă în care problematica ajutorului de stat amenința să determine amânarea cu un an a aderării țării noastre la Uniunea Europeană. Acea vizită a avut rolul de a impulsiona furnizorii de ajutor de stat să dezvolte dialogul cu autoritatea națională de concurență, astfel încât orice măsură de sprijin să fie acordată de România doar după autorizarea

Consiliului Concurenței. Acest lucru a permis autorităților de la București să îmbunătățească semnificativ calitatea aplicării regulilor de ajutor de stat, aspect evidențiat de Comisia Europeană în Rapoartele de monitorizare din octombrie 2005 și mai 2006.

* *
*

De la 1 ianuarie 2007, **competența de autorizare a ajutoarelor de stat a trecut de la nivelul Consiliului Concurenței în sarcina Comisiei Europene.** Această modificare a fost posibilă întrucât, odată cu aderarea

¹ Inspector de concurență, Direcția Relații Externe și Integrare Europeană, Consiliul Concurenței.

THE COMPETITION COUNCIL IN 2007: A NEW PERSPECTIVE ON STATE AID, A NEW VISIT OF A EUROPEAN COMMISSIONER

Alexandru DAVID²

"The decisions issued for the application of the State aid acquis are very strict. There is no tolerance in this area."

Leonard Orban, European Commissioner for Multilingualism
Bucharest, 19 October 2007

Abstract³

As of the 1st of January 2007, the Competition Council can no longer authorise State aid that is granted in Romania since this competence has passed to the European Commission in line with the relevant provisions of the acquis. However, in order to use the State aid expertise of the Competition Council and the institution's good relation with the European Commission, the competition authority has become the link between the aid grantors and the Commission in the process of notifying national aid measures. EU Member States have the obligation to notify to the executive in Brussels any intention to grant a State aid. In fact, that was the main message of the European Commissioner Leonard Orban during its visit to Romania from the 19th of October 2007. Moreover, Mr. Orban invited the aid grantors to use the technical assistance of the Competition Council whenever they want to establish State aid measures.

Keywords: State aid, European Commission, Leonard Orban.

After Mrs. Neelie Kroes had included, in May 2005, the Romanian competition authority in her visit to our country, in October this year, another European Commissioner, Mr. Leonard Orban, came to the Competition Council to meet the President and other representatives of the authority. Two years ago, the Commissioner for Competition had been to Romania in a time when the problems related to the enforcement of the State aid rules were threatening to determine a postponement by one year of our country's accession to the European Union. That visit had encouraged the State aid grantors to develop the dialogue with the national competition authority so as to ensure that any aid measure was granted by Romania following the approval by the Competition

Council. That approach had allowed the public authorities to significantly contribute to the improvement of the State aid enforcement record as highlighted by the European Commission in the Monitoring Reports of October 2005 and May 2006.

* *
*

As of the 1st of January 2007, **the competence for authorising State aid has passed from the Competition Council to the European Commission.** This change was possible due to the

² Competition inspector, External Relations and EU Integration Directorate, Competition Council.

³ Translated into English by Alexandru David.

la Uniunea Europeană, Tratatul asupra Comunității Europene a devenit direct aplicabil în România. În acest sens, articolul 88(3) din Tratat prevede printre altele: *„Comisia Europeană trebuie informată în timp util pentru a-și prezenta observațiile cu privire la orice intenție de acordare sau modificare a unui ajutor.”* Cu alte cuvinte, **statele membre au obligația de a notifica la Comisie, încă din faza de intenție, orice ajutor de stat, mai puțin acele măsuri ce sunt exceptate de la notificare prin legislația comunitară.** Altfel, există riscul acordării de ajutoare de stat pe care executivul de la Bruxelles le consideră incompatibile cu legislația comunitară. În această situație, Comisia este nevoită să ceară returnarea sumelor respective, aplicând inclusiv dobânzi ce se calculează de la data la care ajutorul a fost acordat, până la recuperarea lui efectivă.

Deși la nivel european Comisia are exclusivitate în ceea ce privește autorizarea ajutoarelor de stat, Consiliul Concurenței a primit, după data aderării, un rol cheie în aplicarea, la nivel național, a regulilor comunitare în domeniu. Astfel, vechea lege a ajutorului de stat, Legea nr.143/1999, a fost abrogată la 31 decembrie 2006, fiind înlocuită de Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.117/2006, aprobată prin Legea nr.137/2007. În virtutea acestor modificări legislative, **Consiliul Concurenței a fost transformat la 1 ianuarie 2007 în punct național de contact în raporturile dintre Comisia Europeană și autoritățile și instituțiile publice din România ce pot acorda ajutoare de stat.** Competențele pe care autoritatea română de concurență le-a dobândit în materie de ajutor de stat de la data aderării sunt în linia reformei pe care Comisia a lansat-o în acest domeniu în iunie 2005⁴.

Prin această reformă forul comunitar urmărește să asigure o mai mare implicare a autorităților din statele membre în procesul de implementare a regulilor comunitare de ajutor de stat, dezvoltare necesară în condițiile unei Uniunii cu 27 de state membre.

Vizita la Consiliul Concurenței a unui alt comisar european a fost strâns legată tot de problematica ajutorului de stat. Recent, Comisia Europeană a declanșat o serie de investigații prin care urmărește să examineze caracterul de ajutor de stat al unor măsuri instituite la privatizarea Automobile Craiova, Petrotub Roman și Tractorul Brașov. În cadrul discuțiilor cu președintele Consiliului Concurenței și

alți reprezentanți ai instituției, domnul Orban a subliniat faptul că este important ca autoritatea română de concurență să intensifice asistența pe care o acordă instituțiilor ce au gestionat privatizarea companiilor mai sus menționate, instituind acele posibile măsuri de ajutor de stat.

De asemenea, în cadrul unei conferințe de presă organizate de autoritatea de concurență, comisarul european a încurajat furnizorii de ajutor de stat să folosească expertiza pe care Consiliul Concurenței o are în domeniu. În acest sens, domnul Orban a atras atenția furnizorilor din România cu privire la obligația de a informa ex-ante Comisia atunci când intenționează să acorde un ajutor de stat. În plus, comisarul european consideră util ca această informare să fie elaborată cu asistența Consiliului Concurenței care are o vastă experiență în materie de ajutor de stat și a dezvoltat o relație strânsă cu executivul de la Bruxelles. Domnul Orban speră ca experții comunitari să gestioneze rapid investigațiile în care sunt implicate societățile românești supuse privatizării, dar acest lucru depinde în mare măsură de calitatea informațiilor ce urmează a fi transmise de autoritățile de la București. Procesarea rapidă a acestor cazuri va fi de natură să înlăture incertitudinile ce s-ar putea crea în rândul investitorilor ce și-au arătat interesul față de companiile anterior menționate. Conferința de presă a oferit ocazia și președintelui Consiliului Concurenței, domnul Gheorghe Oprescu, de a încuraja furnizorii să apeleze la autoritatea de concurență atunci când intenționează să acorde ajutoare de stat, oferind sprijinul deplin al instituției pentru soluționarea cât mai urgentă a cazurilor aflate în acest moment în atenția Comisiei Europene.

* *
*

În urmă cu doi ani, problematica ajutorului de stat a cerut autorităților implicate să-și intensifice eforturile pentru a nu afecta aderarea României la Uniunea Europeană. Vizita comisarului Kroes a condus, în acel moment, la o mai bună înțelegere a rolului pe care Consiliul Concurenței îl avea în materie de ajutor de stat, permițând totodată dezvoltarea unei dialog solid între autoritatea de concurență și furnizori. De această dată, procedurile în materie de ajutor de stat declanșate de Comisia în relația cu România nu mai constituie o amenințare pentru aderare, ci un element de natură să pună sub semnul întrebării

⁴ În iunie 2005, Comisia Europeană a adoptat un Plan de acțiune prin care urmărește reformarea problematicii ajutorului de stat în perioada 2005-2009. Planul CE prevede: *„În contextul extinderii, evaluarea măsurilor de ajutor de stat a fost realizată, în noile state membre, de autorități independente. Această experiență a fost foarte utilă și ar trebui luată în considerare atunci când se vorbește despre întărirea cooperării dintre Comisie și statele membre. În acest context, Comisia va examina dacă autoritățile independente din statele membre pot juca un rol important în ceea ce privește înlăturarea sarcinii CE de a implementa regulile de ajutor de stat.”*

fact that the Treaty establishing the European Community became directly applicable in Romania following the accession to the EU. In this respect, article 88(3) of the Treaty provides that: *"The Commission shall be informed, in sufficient time to enable it to submit its comments, of any plans to grant or alter aid."* In other words, **Member States have the obligation to notify to the Commission any intention of State aid, apart from those measures exempted from notification according to the *acquis*.** Otherwise, there is the risk of granting State aid which the EU executive body might qualify as incompatible with the Community legislation. In such a situation, the Commission is forced to request the reimbursement of the amounts paid, including interest which is calculated from the date the unlawful aid was at the disposal of the beneficiary until the date of its recovery.

Though the Commission has exclusive rights in the Union as regards State aid authorisation, the Competition Council gained after accession a key role in the national enforcement of the EU rules applicable to this area. To this end, the old State aid law no.143/1999 was repealed on the 31st of December 2006, being replaced by Government Emergency Ordinance no.117/2006, approved through Law no.137/2007. In line with these legislative amendments, **as of the 1st of January 2007, the Competition Council became the national contact point between the European Commission and the Romanian public institution which can grant State aid.** The State aid competences gained by the Romanian competition authority as of accession are in line with the reform launched in this area by the Commission in June 2005⁵.

Through this reform, the EU executive arm aims to ensure an increased involvement of the Members States' authorities in the enforcement of the Community State aid rules. Such a development is vital for a Union of 27 Member States.

The visit to the Competition Council of another European Commissioner is also closely linked to the area of State aid. Recently, the European Commission has opened a series of investigations to examine the State aid nature of certain measures set up at the privatisation of Automobile Craiova, Petrotub Roman and Tractorul Brasov. During the debates with the President and the representatives of the Competition

Council, Mr. Orban underlined that it is important for the Romanian competition authority to enhance its assistance towards the authorities that dealt with the privatisation of the aforesaid companies and established those potential State aid measures.

Furthermore, in a press conference organised by the competition authority, the European Commissioner has invited the State aid grantors to use the expertise developed in this area by the Competition Council. In this respect, Mr. Orban has urged the granting authorities to observe the obligation to ex-ante inform the Commission whenever they intend to provide a State aid. Moreover, the European Commissioner has expressed the view that it would be useful for the grantors to prepare the information to be submitted to the Commission with the support of the Competition Council, institution that has a vast experience in the area of State aid and has developed a good relation with the EU executive body. Mr. Orban is looking forward to a quick completion by EU experts of the investigations covering the privatisation of the aforesaid Romanian companies, but the speediness of these procedures largely depends on the quality of the information which is to be submitted by the authorities in Bucharest. A swift closure of these investigations would remove the uncertainty that could be created among investors interested to acquire those companies. During the press conference, the President of the Competition Council, Mr. Gheorghe Oprescu, encouraged the grantors to use the expertise of the competition authority when they intend to provide State aid. To this end, Mr. Oprescu has offered the institution's full support for a rapid finalisation of the cases currently handled by the European Commission.

* *
*

Two years ago, the problems on State aid required the involved authorities to enhance their efforts so not to jeopardise Romania's accession to the EU. In that moment, Commissioner Kroes's visit to Romania was a driving factor for a better acknowledgment of the Competition Council's role on State aid, also enabling the development of a close dialogue between the competition authority and the aid providers. This time, the State aid procedures launched by the Commission against Romania are no longer a threat for accession, but an element that raises doubts as concerns our country's institutional capacity to cope

⁵ In June 2005, the European Commission adopted an Action Plan that aims at reforming the EU State aid domain during the period 2005-2009. The EC Plan provides: *"In the context of enlargement, the screening of state aid measures was conducted by operationally independent monitoring authorities in the new Member States. This has been a valuable experience which should be taken into account when considering further cooperation between the Commission and all Member States. In this context, the Commission will examine whether independent authorities in Member States could play a role as regards facilitating the task of the Commission in terms of state aid enforcement."*

capacitatea instituțională a țării noastre de a-și îndeplini angajamentele ce-i revin în calitate de stat membru și să afecteze astfel credibilitatea mediului de afaceri din România. În aceste condiții, **vizita la Consiliul Concurenței a comisarului Orban poate fi privită ca un îndemn adresat furnizorilor de ajutor de stat de a recurge din nou la sprijinul și expertiza Consiliului Concurenței astfel încât să asigure buna respectare a obligațiilor pe care orice stat membru le are în materie de ajutor de stat.**

În lumina noilor sale competențe în acest domeniu, **Consiliul Concurenței urmărește să susțină furnizorii de ajutor de stat pentru a identifica cele mai bune soluții prin care măsurile naționale de sprijin să fie aprobate de Comisie.** În acest sens,

rolul actual al autorității române de concurență constă în acordarea de consultanță de specialitate furnizorilor atunci când aceștia doresc să inițieze ajutoare, astfel încât aceste măsuri să treacă rapid de filtrul Comisiei Europene. Însă, pentru ca acest flux procedural să funcționeze optim, Consiliul Concurenței are nevoie de transparentă și cooperare continuă din partea autorităților furnizoare. Doar astfel, ajutoarele pe care țara noastră intenționează să le acorde pot fi bine argumentate în fața Comisiei. În final, cei care se vor bucura de rezultatele colaborării solide dintre furnizori și autoritatea de concurență vor fi beneficiarii de ajutor de stat. Aceștia vor putea implementa mult mai rapid și în deplină conformitate cu acquis-ul comunitar proiectele de dezvoltare economică pe care și le-au asumat.

with its Member States obligations and thus affects the credibility of the Romanian business environment. Under these circumstances, **the visit to the Competition Council of Commissioner Orban could be regarded as an incentive for the grantors to make use of the assistance and expertise of the Competition Council in order to adequately fulfil the obligations that each Member State have in the area of State aid.**

In line with its new competences in this domain, **the Competition Council aims to support the grantors in identifying the best solutions for national aid measures to be approved by the Commission.** To this end, the current role of the Romanian competition authority consists in granting specialised

assistance to the grantors when they initiate State aid so to ensure that these measures swiftly pass the European Commission's filter. In order to ensure an optimal functioning of this procedural flow, the Competition Council needs the transparency and continuous cooperation of the aid providers. Only such an approach would ensure that aid which Romania intends to grant benefits of a proper reasoning before the Commission. In the end, the aid recipients will be the one to enjoy the good results of the solid cooperation between the grantors and the competition authority. Thus, the aid recipients will be able to implement their economic development plans more rapidly and in full compliance with the *acquis*.